

* * *

Eve geldiğimde annemin itirazları ve babamın asık suratıyla karşılaştım. Annem, hareketimin doğru olmadığını, Münevver teyzemin salonunda kaç-göç'ten eser bulunmadığından, şâyet kazara bir erkeğe çıkmak gerekirse, meselenin kocam tarafından duyulacağını, o zaman da yuvamın geleceğinin bir sözle mahvolacağını söylüyordu. Annemin sözlerini hiç cevaplamadan sonuna kadar dinledim. Yalnız kendisine; böyle bir şeye asla meydan vermiyeceğime inanması gerektiğini söyledim. Bu yalanı söylerken, dudaklarımın gerildiğini hissediyordum.

Annemle daha fazla yüz yüze kalamadım. Zaten başım ağrıyordu, midem karmakarışık haldeydi. Omuzlarım yorgunluktan çöküyordu.

Odama çıktım ve hastalığımı ileri sürerek yemeğe inmedim. Uzaktan, mahalle mescidimizin minaresinden yükselerek perde perde yayılan yatsı ezanı kulaklarıma kadar geliyordu... İçimde kana kana ağlamak ihtiyacı vardı. Ve içim dolgundu. Sanıyorum ki, biraz gözyaşı dökebilsem ferahlayacağım; biraz gözyaşı, fazla değil biraz, biraz gözyaşı...

* * *

7 Mayıs 1915

Bugün Beyoğlu'na çıktım. Münevver teyzeme rastlayacağım heyecanımla kalbim çarpıyordu. Onu görmekle görmemek arzusu arasında bocalıyordum. Eğer rastlarsam sanıyordum ki, beni elimden tutacak ve tekrar beni oraya, Şişli'ye çekip götürecektir. Bu durumda inanıyorum ki, karşı koyamayacak ve onun arkasından dudaklarım "Bırak teyze, bırak beni" demesine rağmen ayaklarım uslu uslu oraya sürüklenecekti...

Zaman zaman kalbimin sesini dinliyorum: Başımı ağrıttı-

mak, midemi bulandırmak ve beni uykusuzluktan bir külçe hâline getirmekle beraber teyzemin evindeki hayata karşı içimde garip bir çekicilik duyuyorum...

Yaya kaldırımında yürüyordum. Galatasaray'ın biraz ötesinde İclâl ile yüz yüze geldim. El sıkıştık. Birden sözü o geceye getirerek

“O gün niçin öyle erkenden çıkıp gittiniz?..” dedi.

İçkinin başıma vurduğunu, bütün geceyi gözlerimi kırpmadan uykusuz geçirdiğimi ve çok yorgun düştüğüm için eve dönmek zorunda kaldığımı söyledim.

Birlikte Taksim'e doğru yürüyorduk. Gelip geçenlerin gözleri bizim üzerimizde uzun bir hayret ve beğeniyle dinleniyordu. Bu hâl bana sıkıntı vermekteydi. Buna rağmen İclâl hiç oralı bile değildi. Güzel elâ gözlerinde bütün çevreyi, hatta tüm yaşamı küçümseyen bir bakış vardı.

Bana teyzemin çevresine dair bilgi veriyordu. Aslında bunu öğrenmeyi ben de çok istiyordum. Çünkü Konya'ya giderken bıraktığım teyzemle Konya'dan geldikten sonra bulduğum teyzem bambaşka iki kimseydiler...

Oradan geçmekte olan bir arabayı durdurarak atladık. “Abide'ye” diyecekken birden cayıp “Bebeğe!..” dedim. Çünkü Tepe'de teyzeme rastlamamız muhtemeldi. Oysa ben bütün günümü İclâl ile başbaşa ve tamamen serseri bir hâlde geçirmek istiyordum. İlk gördüğüm anda kanım, bu garip bakışlı kadına karşı ısınmıştı. Onun elâ gözlerinde insana derin bir inanç ve güven veren bir şey vardı.

Arabamız, Ayazpaşa'ya doğru gidiyordu. İclâl, beni çok sevdiğini söylemekle söze başladı. Sonra her gecesi körkütük bir halde sabahlara varan bu eğlentili gecelerden artık yorulduğunu itiraf etti. Bugün yirmisekiz yaşındaydı. Oniki yıldanberi aynı yaşamın içinde, böyle sabahlara dek uykusuz kalarak yaşıyormuş!.. Bunları anlatırken sesinin ne bezgin, ne yorgun bir ifâdesi vardı...

Pek çabuk samimî olmuştuk. Onun, avına atlamaya hazır aç bir kaplanınkini andıran gözlerinin üzerine geniş bir şefkat gölgesi açılmış gibiydi. Bu bana, evcilleştirilmiş bir kaplanla yanyana bulunmanın garip zevkini veriyordu.

“Harab oldum...” diyordu. “Önceleri ne sessiz ve sâkin bir hayatım vardı. Gam ve keder diye hiçbir şey bilmiyordum... Fakat bu hayat, beni işte böyle paramparça etti. Ve külçe hâline getirdi. Bu yetmiyormuş gibi beni morfine de alıştırdı... En sonunda morfine de, ona da alıştım...”

Hissediyordum ki, onda yıllardanberi içinde biriken ve toplanan acıları ve üzüntüleri samimî bir göğüse boşaltmak ihtiyacı vardı. Zaten daha ilk gördüğüm dakikada ona karşı duyduğum his, acıma olmuştu. Şimdi ise içtenlikle bu duygumu takviye etmişti İclâl...

“Evet, en sonra ona da alıştım...” diye konuştu. “Gerçi biliyorum, bu hayat, insanı yorucu ve harab edicidir. Fakat bunu kabul ve itiraf etmekle beraber ne kadar gariptir ki, bu yoldan geri dönemiyorum. Tıpkı içkinin kötü ve zararlı olduğunu bile bile içkiden vazgeçemeyen insanlar gibi... Gerçi ilk günler insan bu hayatın acı yanlarını anlayamıyor, bilâkis zevk ve eğlence, etrafınızdaki erkeklerin pervaneler gibi dönüp dolaşması size hoş geliyor, başınıza tatlı bir sarhoşluk veriyor, fakat günler geçtikten, bu yolda hakaretler gördükten ve zaman zaman sevdiklerinizin ihanetine uğradıktan sonra duyulan sarhoşluk birden geçiyor. O zaman ruhunuzun içinde derin bir yorgunluk ve bezginlik başlıyor...”

İclâl birden durdu. Bir fiskeye bin ah ile değil, bir ah ile karşılık veren çatlak bir kristal kâsenin hazin ve acındırıcı yankısını andıran sesinde garip bir titreşim başlamıştı. Bu ses, acı ve keder dolu bir insanın sesiydi...

Arabamız Dolmabahçe caddesinden geçiyordu.

İki yanda sıralanmış ağaçlar, caddenin iki yanında tatlı gölgeler oluşturarak uzanıyordu.